

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Daniely Zemanové a soudce Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **S. D.**, zast. opatrovníkem Mgr. Eduardem Benešem, advokátem se sídlem Na Rozcestí 6/1434, Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 3, Praha 4, (dříve Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, se sídlem Olšanská 2, Praha 3), proti rozhodnutí Policie České republiky, Služby cizinecké policie, Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 15. 6. 2010, č. j. CPR - 4132-1/Čj-2010-9CPR-C215, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 10. 2013, č. j. 11 A 206/2010 – 72,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému opatrovníkovi stěžovatele Mgr. Eduardu Benešovi, advokátovi se sídlem Na Rozcestí 6/1434, Praha 9, **se přiznává** na náhradě nákladů řízení částka **968 Kč**, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

Vymezení věci a obsah kasační stížnosti

[1] Žalobce se žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí Policie České republiky, Služby cizinecké policie, Ředitelství služby cizinecké policie, kterým bylo zamítnuto odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně o nepovolení přechodného pobytu z důvodu uzavření účelového manželství s občankou České republiky. Městský soud žalobu vpředu označeným rozsudkem zamítl.

[2] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti proti tomuto rozsudku namítl, že jeho manželka měla být též účastníkem řízení o žalobě, neboť již předtím byla účastníkem řízení před správními orgány, popř. měla být v soudním řízení vyslechnuta jako svědkyně. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

II.

Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

II.A K posouzení věcných námitek

[3] Nejvyšší správní soud nenalezl žádné formální vady či překážky projednatelnosti kasační stížnosti, a proto přezkoumal v záhlaví označené usnesení městského soudu v rozsahu a v rámci kasační stížností uplatněných důvodů, zkoumaje přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.)]. Nedůvodnou kasační stížnost zamítl na základě úvah dále vyložených.

[4] Nejvyšší správní soud se předně zabýval námitkou, dle které měla být manželka stěžovatele účastníkem řízení před městským soudem, přičemž tuto shledal neopodstatněnou. Úprava účastenství v řízení před správními soudy je obsažena v § 33 odst. 1 s. ř. s., dle kterého účastníky řízení jsou „...navrhovatel (žalobce) a odpůrce (žalovaný) nebo ti, o nichž to stanoví tento zákon...“. Speciální úpravu účastenství na straně žalobce pro řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu soudní řád správní neobsahuje. Aktivní legitimace v tomto typu řízení svědčí dle § 65 odst. 1 s. ř. s. tomu, „[k]do tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti...“. V řízení před městským soudem manželce stěžovatele nic nebránilo v tom, aby se k žalobě proti rozhodnutí žalovaného připojila jako osoba zúčastněná na řízení, a to za splnění dalších zákonných podmínek. Jelikož tak neučinila, nelze městskému soudu vytýkat, že s ní nejednal.

[5] Nedůvodnou Nejvyšší správní soud shledal i námitku vady řízení spočívající v nevyslechnutí manželky stěžovatele před soudem jako svědkyně. Podle § 52 s. ř. s. „[s]oud rozhodne, které z navržených důkazů provede, a může provést i důkazy jiné.“ Ze soudního spisu přitom nevyplývá, že by stěžovatel důkaz výsledkem své manželky navrhoval. Městský soud nikterak nepochybil, pokud vycházel ze skutkového stavu zjištěného v řízení o žádosti o povolení přechodného pobytu, ve kterém již manželka stěžovatele coby účastník řízení podala dvě vyjádření (ve dnech 20. 8. 2009 a 1. 12. 2009). Správní orgány dle názoru Nejvyššího správního soudu v posuzovaném případě zjistily skutkový stav řádně a jejich rozhodnutí se opírá o skutečnosti ve spise obsažené. Městský soud v odůvodnění stěžovaného rozsudku přehledně a srozumitelně vyložil, z jakých důvodů se s takto zjištěným skutkovým stavem spokojil. Neprovedení dalšího dokazování tak v tomto případě není důvodem pro kasaci jeho rozhodnutí. K tomu sluší se dodat, že za stěžovatele jeho opatrovník – advokát podáním ze dne 27. 1. 2012 (čl. 46), adresovaném městskému soudu, souhlasil s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání, přičemž mu muselo být zřejmé, že v takovém případě nebude možné provést jakékoli další dokazování (§ 77 odst. 1 s. ř. s.).

pokračování

[6] Souhrnně lze k věci konstatovat, že žalovaný dospěl procesně bezvadným způsobem k závěru respektujícímu relevantní zákonnou úpravu; práva stěžovatele nebyla ve správním řízení ani v rozhodnutí jím završeném nikterak zkrácena. Městský soud následně podanou žalobu správně a s dostatečným odůvodněním zamítl, a to aniž by se při svém rozhodování dopustil jakéhokoliv pochybení způsobilého přivodit zrušení stěžovaného rozsudku.

II.B K poplatkové povinnosti stěžovatele

[7] Nad rámec výše uvedeného Nejvyšší správní soud poznamenává, že přestože stěžovatel přes výzvu soudu neuhradil soudní poplatek, řízení nebylo zastaveno (v usnesení ze dne 30. 10. 2013, č. j. 9 As 126/2013 – 6, zjevným omylem bylo – jen v poučení – uvedeno, že nebude-li soudní poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, soud řízení zastaví). Podle § 9 odst. 4 písm. b) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů relevantních pro posouzení věci (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), totiž soud řízení pro nezaplacení poplatku nezastaví, „...vznikla-li povinnost zaplatit poplatek poplatníku, kterému soud v řízení ustanovil opatrovníka jako účastníku, jehož pobyt není znám nebo jemuž se nepodařilo doručit na známou adresu v cizině.“

[8] Stěžovatel ve svém podání ze dne 5. 11. 2013 dovozoval nezákonnost výzvy k zaplacení soudního poplatku z dikce § 2 odst. 3 zákona o soudních poplatcích, dle kterého „[j]e-li navrhovatel v řízení od poplatku osvobozen a soud jeho návrhu vyhověl, zaplatí podle výsledku řízení poplatek nebo jeho odpovídající část žalovaný, nemá-li proti navrhovateli právo na náhradu nákladů řízení nebo není-li též od poplatku osvobozen“, ve spojení s § 2 odst. 4 téhož zákona, který stanoví, že „[u]stanovení odstavce 3 platí obdobně pro navrhovatele, kterému soud v řízení ustanovil opatrovníka jako účastníku, jehož pobyt není znám nebo jemuž se nepodařilo doručit na známou adresu v cizině. Poplatková povinnost navrhovatele v takovém případě zaniká uložením povinnosti zaplatit poplatek žalovanému.“

[9] Nejvyšší správní soud stěžovatelův názor o nezákonnosti předmětné výzvy nesdílí. Předně konstatuje, že na stěžovatele nedopadá žádná z exempčních klauzulí dle § 11 zákona o soudních poplatcích. Je pak sice pravdou, že je-li stěžovateli z výše uvedených důvodů ustanoven opatrovník, pohlíží se na něj pro účely naplnění hypotézy normy obsažené v § 2 odst. 3 tohoto zákona obdobně jako na osobu, jejímuž návrhu na osvobození od soudních poplatků soud vyhověl, ovšem s tím rozdílem, že dle § 2 odst. 4 věty druhé zákona o soudních poplatcích poplatková povinnost „zaniká uložením povinnosti zaplatit poplatek žalovanému“. K tomu však dochází (při obdobné aplikaci § 2 odst. 3 tohoto zákona) až na základě výsledku řízení, a to navíc za předpokladu, že žalovaný sám není od poplatkové povinnosti osvobozen. Ustanovení § 2 odst. 4 věty druhé zákona o soudních poplatcích tak otvírá toliko možnost přenést poplatkovou povinnost na žalovaného i v případech, ve kterých byl stěžovateli z výše uvedených důvodů ustanoven opatrovník, pokud stěžovatel sám nebyl od této povinnosti osvobozen, avšak zároveň byl v řízení o kasační stížnosti úspěšný. V posuzovaném případě navíc není možné přenést poplatkovou povinnost na žalovaného, neboť se na něj vztahuje výjimka dle § 11 odst. 2 písm. a) zákona o soudních poplatcích.

[10] Výklad zvolený stěžovatelem byl by přitom v rozporu s ústavně zakotveným principem rovnosti, neboť by bez objektivních důvodů zvýhodňoval skupinu stěžovatelů, kteří sice nesplňují podmínky pro osvobození od soudních poplatků, avšak se státními orgány nespolupracují nebo se před nimi dokonce skrývají. Současně by zcela pozbyl významu shora citovaný § 9 odst. 4 písm. b) zákona o soudních poplatcích, který těmto stěžovatelům poskytuje ochranu ve vztahu k ústavně zaručenému právu na přístup k soudu i při nezaplacení soudního poplatku. Jejich poplatková povinnost však v důsledku aplikace uvedeného zákonného ustanovení nezaniká.

III.

Závěr, náklady řízení a odměna opatrovníka

[11] Pro uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[12] Vzhledem k tomu, že stěžovatel neměl ve věci úspěch a žalovanému nevznikly náklady nad rámec jeho úřední činnosti, Nejvyšší správní soud jim dle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[13] Ustanovenému opatrovníkovi se dle § 140 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, použitého přiměřeně dle § 64 s. ř. s. a s přihlédnutím k § 7 bodu 2., § 9 odst. 5, § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, přiznává odměna za zastupování 500 Kč za jeden úkon právní služby (sepis kasační stížnosti) a paušální náhrada hotových výdajů 300 Kč, celkem částka 800 Kč. Odměna za sepis podání ze dne 5. 11. 2013, čl. 10, přiznána být nemohla, neboť nešlo o podání ve věci samé; nadto v něm učiněné výhrady byly dílem vzaty zpět a dílem byly shledány nesprávnými. Vzhledem k tomu, že ustanovený opatrovník (advokát) je plátcem DPH, Nejvyšší správní soud přiznanou odměnu navýšil o sazbu této daně ve výši 21 % na výslednou částku 968 Kč, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. ledna 2014

Zdeněk Kühn
předseda senátu